

О. А. Гусар,
кандидат юридичних наук, доцент

В. В. Кириченко,
студентка

ПУБЛІЧНІ СЛУЖБОВЦІ В ГАЛУЗІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ: ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ

Національний авіаційний університет
проспект Космонавта Комарова, 1, 03680, Київ, Україна
E-mail: gusar_oa@ukr.net

Мета: дослідити питання публічних службовців як суб'єктів службового права, запропонувати авторське визначення поняття «публічних службовців у галузі цивільної авіації» та їх класифікацію. **Методи дослідження:** дослідження проведене з використанням системи загальнонаукових та спеціально-наукових методів пізнання, що забезпечують об'єктивний аналіз досліджуваного предмету. Складовими методологічної бази є об'єктивність, ціннісний та структурно-системний підходи, поєднання підходів критичного і раціонального, конструктивного, порівняльно-ретроспективного і логічного. **Результати:** на підставі аналізу юридичної літератури, законодавства в галузі цивільної авіації запропоновано авторське визначення поняття «публічні службовці в галузі цивільної авіації» та їх класифікація. **Обговорення:** поняття публічних службовців у галузі цивільної авіації, критерії класифікації службовців у цивільній авіації.

Ключові слова: публічні службовці; цивільна авіація; персонал; класифікація суб'єктів; безпека авіації; службове право.

Постановка проблеми та її актуальність. Створення ефективної системи влади як ключова проблема демократичних перетворень значною мірою залежить від організації публічної служби, рівня професіоналізму, компетентності та патріотизму державних службовців, які мають нести відповідальність за досягнення мети реформ. Надання якісних публічних послуг, активність та здатність публічної адміністрації адекватно реагувати на виклики динамічних суспільних трансформацій, повернення довіри людей до органів влади – це завдання, що стоять перед публічною службою та свідчать про необхідність її концептуально змінювати, що зумовлює потребу в науковому дослідженні як концептуальних засад її організації, так і аналізу відповідної світової практики в контексті перспектив її адаптації в Україні. Доктринальне розроблення

проблематики публічних службовців у сфері цивільної авіації є новим напрямком науки адміністративного права. Актуальність обраного напрямку наукового пошуку зумовлена загальною теоретико-адміністративною необхідністю, а саме: відсутня розробленість категорії «публічні службовці в сфері цивільної авіації», відсутність чітких критеріїв відмежування від інших службовців, невизначеність стосовно суб'єктів публічної служби в сфері цивільної авіації, та специфічні особливості цивільної авіації, методи адміністрування якими відображають чимало демократичних досягнень сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз публікацій з проблематики службового права, свідчить про відсутність досліджень щодо визначення поняття і класифікацію публічних службовців у галузі цивільної авіації. Важливою доктринальною основою в нашому дослідженні

стали роботи науковців у галузі адміністративного права, загальнотеоретичної юриспруденції, науки державного управління: В.Б. Авер'янова, С.С. Алексєєва, Г.В. Атаманчука, О.А. Банчука, Д.М. Бахраха, І.Л. Бачило, К.С. Бельського, Ю.П. Битяка, Л.Р. Білої-Тіунової, В.О. Демиденко, І.Г. Ігнатченко, І.Б. Коліушка, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова, Т.В. Кондратюка, Б.М. Лазарева.

У сфері цивільної авіації науково-теоретичне підґрунтя становлять праці таких провідних фахівців, як: А.С. Бичкова, В.Д. Гвоздецького, Р.О. Герасимова, С.Т. Гончарука, О.А. Гусар, Н.В. Дараганової, О.В. Дудник, Є.К. Єряшова, О.О. Золотар, Р.А. Калюжного, В.В. Костицького, В.К. Колпакова, І.Я. Козачок, В.І. Рижного, А.О. Собакаря, І.М. Сопілко. Однак у цих роботах відсутнє визначення поняття і класифікація публічних службовців у галузі цивільної авіації або опосередковано визначається персонал цивільної авіації чи авіаційний персонал.

Метою статті є визначення змісту поняття «публічних службовців у галузі цивільної авіації» здійснення узагальнення та систематизації підходів до класифікації публічних службовців у галузі цивільної авіації в службовому праві.

Виклад основного матеріалу. Для того, аби розглядати персонал цивільної авіації як категорію в публічній службі, варто визначити сутність та предмет службового права. В законодавстві України міститься таке визначення поняття «публічна служба» – «це діяльність на державних політичних посадах, у державних колегіальних органах, професійна діяльність суддів, прокурорів, військова служба, альтернативна (невійськова) служба, інша державна служба, патронатна служба в державних органах, служба в органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування» [1].

Вчені-правники наводять подібні до визначених у законодавстві ознаки публічної служби. Так, О.О. Марченко визначає такі ознаки публічної служби: 1) залучення особи до служби на підставі видання правового акта про її призначення на відповідну посаду; 2) постійність і професійний характер (на платній

основі за рахунок державних коштів) здійснення службової діяльності; 3) спрямованість діяльності службовця на задоволення публічних інтересів, визначених державою, та інтересом спільності [2].

А.В. Петришин зазначає, що обіймання посади в органі публічної влади є ще однією ознакою публічної служби, адже «посада» є первинною структурною одиницею публічної служби [3]. Т.С. Аніщенко, визначаючи предмет службового права, відповідну сукупність норм називає правом публічної служби, а предмет службового права вбачає у сукупності суспільних відносин, які виникають, змінюються та припиняються внаслідок прийняття на публічну службу, проходження та її припинення на посадах публічних службовців [4].

Такі ознаки публічної служби не дають можливості визначити персонал цивільної авіації в якості публічних службовців, адже належне функціонування цивільної авіації забезпечують не лише посадовці, яким властиві перелічені особливості, а й наймані робітники.

Думка Т.О. Коломоєць є більш сприятливою для розширення меж впливу службового права, вчена виокремлює такий предмет службового права як «відносини, пов'язані з організацією та функціонуванням публічної служби («особливого різновиду діяльності осіб, які працюють в організації публічного сектору і мають задовольняти публічні інтереси»)» [5]. Коломоєць Т.О. в даному визначенні публічної служби не заглиблюється до вищенаведених ознак, що дає нам можливість розкривати поняття «публічної служби» до меж, які дозволять внести до неї персонал цивільної авіації.

До персоналу цивільної авіації можна віднести не лише тих осіб, які «пройшли спеціальну фахову підготовку, мають відповідне свідоцтво і здійснюють льотну експлуатацію, технічне обслуговування повітряних суден, організацію повітряного руху, технічну експлуатацію наземних засобів зв'язку, навігації, спостереження» (як це зазначено в ПК України) [6], а й інших осіб, чия діяльність так чи інакше розвиває якісне та безпечне функціонування галузі цивільної авіації (працівників технічних закладів, які здійснюють підготовку та перепідготовку висококваліфікованих кад-

рів, працівників підприємств із виробництва авіаційної техніки, працівники аеропортів/аеродромів, тощо).

Розглянемо поняття «службовець» у більш широкому значенні, що регулюється не тільки Законом України «Про державну службу» [7] та Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування» [8]. За Академічним тлумачним словником: «Службовець – той, хто займається розумовою працею, а також фізичною працею, пов'язаною не з виробництвом, а з обслуговуванням кого-, чого-небудь» [9]. У даному випадку – той, хто займається розумовою чи фізичною працею для реалізації державних програм у сфері цивільної авіації. Таким чином, службовцем цивільної авіації може бути будь-хто, чия розумова чи фізична праця спрямована на задоволення потреб народу та економіки держави у сфері цивільної авіації. Виходячи з вищенаведеного, персонал цивільної авіації можна розглядати в контексті публічних службовців цивільної авіації.

Отже, персонал цивільної авіації є структурною одиницею системи публічної служби, адже здійснює свою діяльність в організації публічного сектору і діє на благо публічних інтересів.

Публічні службовці в цивільній авіації є категорією суб'єктів службового права, спробуємо здійснити їх класифікацію. В теорії права немає чіткого обґрунтування класифікації суб'єктів права, а думки правників-теоретиків суттєво розбігаються, щодо їх розмежування.

Так, О.Ф. Скакун поділяє суб'єктів права на такі групи як: індивідуальні суб'єкти (фізичні особи); колективні суб'єкти (юридичні особи); держава та її структурні одиниці; соціальні спільноти [10].

Два види суб'єктів права (колективні та індивідуальні) виділяють В.М. Кириченко та О.М. Куракін [11]. В.С. Нерсисянц під суб'єктом права розуміє певні «особи чи організації, за якими законом визнана особлива юридична властивість правосуб'єктності, що дає можливість брати участь у різних правовідносинах з іншими особами і організаціями» [12]. М.В. Цвік, О.В. Петришин,

Л.В. Авраменко виділяють три види суб'єктів права: індивідуальні суб'єкти, колективні суб'єкти, держава. Л. Шеспалова виділяє такі види суб'єктів права: індивіди, організації та об'єднання, соціальні спільноти [13].

Проаналізувавши вищенаведене, можна зробити деяке узагальнення у класифікації суб'єктів права. Варто зазначити, що загалом вчені-правознавці розмежовують суб'єктів права на групи: суб'єктів, які самостійно вступають у правовідносини з метою задоволення власних інтересів та потреб та суб'єктів, які вступають у правовідносини задля досягнення певної мети колективу чи держави. Виходячи з цього можна впевнено стверджувати, що публічні службовці у сфері цивільної авіації є суб'єктами права, що відносяться до другої групи, якій за ознаками відповідає клас колективних суб'єктів права, адже основною метою публічних службовців цивільної авіації як суб'єкта службового права є діяльність, спрямована на досягнення спільної мети – безпеки в цивільній авіації.

Як уже було досліджено, персонал цивільної авіації – це будь-хто, чия розумова чи фізична діяльність на постійній основі направлена на безпечний розвиток та функціонування цивільної авіації. Із такого загального визначення можна усвідомити, наскільки розгалуженою є система публічних службовців цивільної авіації. Таким чином, визначення чіткої їх системи за допомогою класифікації є необхідним.

Так, клас колективних суб'єктів, до яких можна віднести службовців цивільної авіації, являє собою сукупність колективних утворень (суспільних, громадських, соціальних), що здатні забезпечити єдність мети, волі і діяльності членів свого співтовариства і правомочні вступати в юридичні відносини. В нашому дослідженні «публічних службовців у сфері цивільної авіації» розглядаємо в контексті колективного утворення, яке має єдність мети: забезпечення безпеки в цивільній авіації та надання якісних послуг у сфері цивільної авіації.

Припустимо, що всі організації можна поділити на наступні види: держава і державні організації, недержавні організації. У свою чергу державні організації поділяються на: державні установи, державні підприємства та державні

органи. Відмінність державних підприємств та установ полягає в тому, що вони не володіють державно-владними повноваженнями, а покликані на безпосереднє створення матеріальних і духовних благ.

Ключовим критерієм класифікації службовців у сфері цивільної авіації є їх компетенція, адже одні суб'єкти мають державно-владні повноваження, інші – виступають у ролі підлеглого суб'єкта. Характер та обсяг компетенції державних органів, у тому числі органів виконавчої влади, міститься у спеціальних положеннях про ці органи, у так званих компетенційних актах.

Державні органи (у даному випадку органи виконавчої влади) наділені державно-владними повноваженнями стосовно існуючих підприємств, установ та організацій державного характеру. Тому, якщо класифікувати суб'єктів у сфері цивільної авіації за характером компетенції, то вони будуть поділятися на суб'єктів, які володіють державно-владними повноваженнями (в нашому випадку центральні органи виконавчої влади) і ті, які є підлеглими суб'єктами. Вищі сходинки будуть займати саме центральні органи виконавчої влади. На сучасному етапі розвитку цивільної авіації центральними органами виконавчої влади діяльність яких прямо чи опосередковано стосується цивільної авіації є: Державна авіаційна служба України, Міністерство інфраструктури України, Міністерство оборони України, Міністерство охорони здоров'я України, Національна поліція України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Державна міграційна служба України, Державна фіскальна служба України, Служба безпеки України.

Державна авіаційна служба України є уповноваженим органом у сфері авіаційної безпеки цивільної авіації, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в галузі цивільної авіації. Державна авіаційна служба України (Державіаслужба) здійснює свою діяльність на основі Положення про Державіаслужбу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2014 р. № 520 [14].

Основне функціональне призначення щодо здійснення контролю та нагляду за безпекою цивільної авіації Державіаслужба покладає на службовців, які здійснюють своє служіння в структурних підрозділах (департаменти, управління, відділи та сектори) на підставі передбачених законодавством норм. Прийом персоналу в Державіаслужбі здійснюється відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 р. № 246 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби», від 26 вересня 2007 р. № 1172 «Про введення посад державних інспекторів з авіаційного нагляду у Державній авіаційній службі та умови оплати їх праці», наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 9 лютого 2010 р. № 68 «Про затвердження Положення про державного інспектора з авіаційного нагляду у Державній авіаційній службі». Тому до штату Державіаслужби входять держслужбовці, державні інспектори, обслуговуючий персонал і водії.

Виходячи з вищезазначеного, органи державної влади є колективними суб'єктами права у сфері цивільної авіації, адже не зважаючи на відмінність предмету їхньої діяльності, родовою їх ознакою є те, що вони безпосередньо або опосередковано беруть участь у встановленні безпеки цивільної авіації. Інтегративною ознакою системи державних органів, до повноважень яких належить створення, підтримка, забезпечення нормального функціонування в діяльності цивільної авіації є безпека авіації.

Також, за характером компетенції суб'єктів цивільної авіації окрім суб'єктів державно-владних повноважень існують ще державні підприємства, установи та організації, які підпорядковуються центральним органам державної влади, тобто є підвладними суб'єктами, а саме: аеропорти, аеродроми, підприємства з технічного обслуговування та ремонту, інспекції з авіаційного нагляду, навчальні заклади, підприємства-виробники авіаційної техніки в Україні, Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами; Український державний проектно-технологічний та науково-дослідний інститут цивільної авіації «Украеропроект»; Державне підприємство «Укра-

ерорух» та навіть страхові компанії. Діяльність вищевказаних органів виконавчої влади (колективних суб'єктів), здійснюється безпосередньо їх службовцями (персоналом).

Таким чином, службовцями державних органів, діяльність яких безпосередньо чи опосередковано направлена на сферу цивільної авіації, є персонал цивільної авіації. Класифікувати персонал цивільної авіації можна на дві групи залежно від того, у повітрі чи на землі вони здійснюють свою діяльність: льотний персонал та персонал наземних служб [15].

Льотний персонал. Сюди належать члени екіпажу. Відповідно ПКУ «Екіпаж повітряного судна складається з осіб льотного складу, до якого належать особи льотного екіпажу та екіпажу пасажирського і вантажного салону, які під час польоту постійно виконують такі функції: виконання процедур, передбачених керівництвом з льотної експлуатації повітряного судна; обслуговування устаткування, механізмів та приладів, необхідних для польоту повітряного судна, а також обладнання, встановленого на повітряному судні та необхідного для виконання польотного завдання; забезпечення процедур безпеки пасажирів на борту повітряного судна та їх обслуговування» [6]. До екіпажу пасажирського та вантажного салону можна віднести наприклад, бортрадист, бортоператор, бортпровідник, а також особи інспекторського та інструкторського складу.

Персонал наземних служб. Це особи, що здійснюють авіаційну діяльність на землі: 1) працівники Державної авіаційної служби України, які забезпечують потреби громадян у безпечних міжнародних перевезеннях; 2) працівники авіакомпаній (експлуатанти), які здійснюють внутрішні та міжнародні перевезення пасажирів; 3) працівники аеропортів, які забезпечують обслуговування пасажирів, польотів і експлуатацію повітряних суден, будівель та споруд, а також засобів забезпечення польотів; 4) працівники аеродромів, які забезпечують злет, посадку, розміщення та обслуговування повітряних суден; 5) працівники підприємств із технічного обслуговування і ремонту, забезпечують ремонт та льотну придатність

повітряних суден; 6) державні інспектори з авіаційного нагляду, котрі здійснюють інспектування повітряних суден та контроль за дотриманням льотних правил; 7) працівники навчальних закладів, які надають освітянські послуги у сфері цивільної авіації (здійснюють підготовку та перепідготовку кадрів); 8) працівники підприємств-виробників авіаційної техніки в Україні, які забезпечують авіаційною технікою експлуатантів та авторський нагляд за її експлуатацією; 9) працівники Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами, які займаються технічним розслідуванням авіаційних пригод та надають свої висновки; 10) працівники Українського державного проектно-технологічного та науково-дослідного інституту цивільної авіації «Украеропроект», котрі здійснюють науково-дослідну та проектно-технологічну діяльність. 11) працівники Державного підприємства з обслуговування повітряного руху України (Украерорух), що здійснюють аеронавігаційне обслуговування [16, с. 54].

Діяльність персоналу цивільної авіації регулюється Повітряним кодексом України, та іншими міжнародними актами, актами ІКАО, Конвенцією про міжнародну цивільну авіацію (ІКАО).

Висновки. Публічний службовець у сфері цивільної авіації – це уповноважений державою суб'єкт, який на основі та у відповідності із чинним законодавством здійснює управлінський чи регулятивний вплив як на суспільство у цілому, так і на його окремі елементи для забезпечення безпеки авіації. Публічні службовці в сфері цивільної авіації здійснюють постійну професійну діяльність з метою виконання службовцем публічно-владних функцій (корпоративних або сервісних), які потребують специфічних знань і виступають сполучною ланкою між державою і громадянами.

Публічних службовців у сфері цивільної авіації як суб'єктів службового права можна класифікувати:

1) в залежності від місця проходження служби: публічну чи корпоративну;

2) в залежності від того, де служба здійснюється – на землі чи в повітрі: а) наземні службовці; б) службовці, які здійснюють свою діяльність у повітрі (пілот, бортрадист, бортопе-

ратор, бортпровідник, а також особи інспекторського та інструкторського складу);

3) в залежності від виконанні функції соціальної організації суспільства і залежно від ступеня їх включення до циклу управлінської діяльності: а) керівники – службовці, що виконують організаційно-управлінські та виробничі функції; б) спеціалісти – службовці, що виконують переважно виробничі функції; в) персонал з діловодства – службовці, що частково виконують організаційно-управлінські та виробничі функції;

4) в залежності від численності а) колективні суб'єкти службового права; б) індивідуальні суб'єкти (пілот, бортпровідник, бортінженер) службового права;

5) за характером компетенції: а) службовці, які володіють державно-владними повноваженнями і працюють в центральних органах виконавчої влади; б) службовці інших підлеглих суб'єктів публічної служби;

б) в залежності від напрямів реалізації політики і діяльності публічних службовців у сфері цивільної авіації можна поділити на: 1) службовців щодо забезпечення безпеки авіації (працівники Державної авіаційної служби України, працівники Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами; 2) службовців, які здійснюють повітряні перевезення та їх обслуговування (працівники авіакомпаній (експлуатанти), працівники аеропортів, працівники аеродромів, працівники підприємств з технічного обслуговування і ремонту); 3) службовців, що здійснюють організацію використання повітряного простору України (Укראерорух).

Література

1. Кодекс адміністративного судочинства: Закон України від 06 лип. 2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35–36, 37. Ст. 446.

2. Марченко О.О. Публічно-правові спори щодо публічної служби в Україні: особливості розв'язання. *Порівняльно-аналітичне право*: електрон. наук. фах. вид. 2013. № 3-1. 238 с.

3. Петришин А.В. Государственная служба.

Историко-теоретические предпосылки сравнительно-правовой и логико-понятийный анализ. Харьков: Факт, 1998. 168 с.

4. Аніщенко Т.С. Право публічної служби у системі адміністративного права України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Держ. ВНЗ «Запорізький нац. університет» М-ва освіти і науки України. Запоріжжя. 2015. 150 с.

5. Школик А. Порівняльне адміністративне право: навч. посіб. Львів: ЗУКЦ, 2007. 122 с.

6. Повітряний кодекс України: Закон України від 19 трав. 2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48-49. Ст. 536.

7. Про державну службу: Закон України від 10 груд. 2015 р. № 4. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

8. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07 черв. 2001 р. № 33. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>

9. Академічний тлумачний словник (1970-1980). URL: <http://sum.in.ua/s/sluzhbovecj> (дата звернення: 20.12.2019)

10. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підруч. Харків: Консум, 2001. 656 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-1683.html> (дата звернення: 22.12.2019)

11. Кириченко В.М., Куракін О.М. Теорія держави і права: модульний курс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 264 с. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/464-teorya> (дата звернення: 23.12.2019)

12. Нерсисянц В.С. Проблемы общей теории права и государства. Москва, 2002. 132 с.

13. Шестопалова Л. Теорія права та держави: посібник. 2012. URL: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Edu/ForStud> (дата звернення: 20.12.2019)

14. Про затвердження Положення про Державну авіаційну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовт. 2015 р. № 520. URL: <http://www.avia.gov.ua/documents/> (дата звернення: 20.12.2019)

15. Гусар О.А. Адміністративно-правова організація персоналу цивільної авіації: дис. ... канд. юрид. наук за спец.: 12.00.07. Київ, 2015. 223 с.

16. Гусар О.А. Детерминация персонала гражданской авиации. *Legea și Viața. Revistă științifico-*

practic. Moldova. 2013. № 12/3(264). С. 52-56.

References

1. Kodeks administrativnogo sudochinstva: Zakon Ukrayini vid 06 lip. 2005 r. *Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukrayini*. 2005. № 35–36, 37. St. 446.

2. Marchenko O.O. Publichno-pravovi spori shodo publichnoyi sluzhbi v Ukrayini: osoblivosti rozv'yazannya. *Porivnyalno-analitichne pravo: elektron. nauk. fah. vid.* 2013. № 3-1. 238 s.

3. Petrishin A.V. Gosudarstvennaya sluzhba. Istoriko-teoreticheskie predposylki sravnitelno-pravovovoy i logiko-ponyatijnyj analiz. Harkov: Fakt, 1998. 168 s.

4. Anishenko T.S. Pravo publichnoyi sluzhbi u sistemi administrativnogo prava Ukrayini: dis. ... kand. yurid. nauk: 12.00.07. Derzh. VNZ «Zaporizkij nac. universitet» M-va osviti i nauki Ukrayini. Zaporizhzhya. 2015. 150 s.

5. Shkolik A. Porivnyalne administrativne pravo: navch. posib. Lviv: ZUKC, 2007. 122 s.

6. Povitryanij kodeks Ukrayini: Zakon Ukrayini vid 19 trav. 2011 r. № 3393-VI. *Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukrayini*. 2011. № 48-49. St. 536.

7. Pro derzhavnu sluzhbu: Zakon Ukrayini vid 10 grud. 2015 r. № 4. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

8. Pro sluzhbu v organah misceвого samovryaduvannya: Zakon Ukrayini vid 07 cherv. 2001 r. № 33. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>

9. Akademichnij tlumachnij slovnik (1970-1980). URL: : <http://sum.in.ua/s/sluzhbovecj> (data zvernennya: 20.12.2019)

10. Skakun O.F. Teoriya derzhavi i prava: pidruch. Harkiv: Konsum, 2001. 656 s. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-1683.html> (data zvernennya: 22.12.2019)

11. Kirichenko V.M., Kurakin O.M. Teoriya derzhavi i prava: modulnij kurs: navch. posib. Kiyiv: Centr uchbovoyi literaturi, 2010. 264 s. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/464-teorya> (data zvernennya: 23.12.2019)

12. Nersesyanc V.S. Problemy obshej teorii prava i gosudarstva. Moskva, 2002. 132 s.

13. Shestopalova L. Teoriya prava ta derzhavi: posibnik. 2012. URL: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Edu/ForStud> (data zvernennya: 20.12.2019)

14. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Derzhavnu aviacijnu sluzhbu Ukrayini: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayini vid 8 zhovt. 2015 r. № 520. URL: <http://www.avia.gov.ua/documents/> (data zvernennya: 20.12.2019)

15. Gusar O.A. Administrativno-pravova organizaciya personalu civilnoyi aviaciyi: dis. ... kand. yurid. nauk za spec.: 12.00.07. Kiyiv, 2015. 223 s.

16. Gusar O.A. Determinaciya personala grazhdanskoj aviacii. *Legea si Viața. Revist științifico-practic.* Moldova. 2013. № 12/3(264). S. 52-56.

PUBLIC OFFICIALS IN THE CIVIL AVIATION FIELD: CONCEPTS AND CLASSIFICATION

National Aviation University
Kosmonavta Komarova Avenue, 1, 03680, Kyiv, Ukraine
E-mail: gusar_oa@ukr.net

Objective: to investigate the issues of civil servants as employees of the law, to propose the author's definition of the term «public officials in the field of civil aviation» and their classification. **Research methods:** the study was conducted using a system of general and scientific methods of cognition, which provide an objective analysis of the subject under study. The components of the methodological base are objectivity, value and structural-systemic approaches, a combination of approaches of critical and rational, constructive, comparatively retrospective and logical. **Results:** public officials Aviation Civil Servants is considered in the context of a collective entity that has a common purpose: providing civil aviation security and providing quality civil aviation services. They carry out continuous professional activities for the purpose of performing public - power functions (corporate or service), which require specific knowledge and act as a link between the state and citizens.

Establishing an effective system of government as a key issue for democratic change depends to a large extent on the organization of the public service, the level of professionalism, competence and patriotism of the civil servants who must be responsible for achieving the goal of the reforms. Provision of quality public services, activity and ability of public administration to adequately respond to the challenges of dynamic social transformation, restoring people's trust in public authorities - these are the tasks facing the public service and indicate the need to change it conceptually, which necessitates the need for scientific research. its organization and analysis of relevant world practice in the context of prospects for its adaptation in Ukraine. The doctrinal development of the problem of civil servants in the field of civil aviation is a new area of science of administrative law.

Depending on the policies and activities of civil servants in the field of civil aviation, they can be divided into: 1) aviation security officers (employees of the State Aviation Service of Ukraine, employees of the National Bureau of Investigation of Aviation Events and Incidents with Civil Aircraft); 2) employees, that provide air transportation and their services (airline employees (operators), airport employees, airport employees, maintenance workers tion and maintenance); 3) employees who organizes the use of the airspace of Ukraine (UkSATSE). **Discussion:** the concept of civil servants in the field of civil aviation, criteria for the classification of civil servants.

Keywords: public officials; civil aviation; personnel; classification of subjects; aviation security; service law.